

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Petri Venerabilis Abbatis Cluniacensis; Illvstrivm
Miracvlorvm Libri II**

Petrus <Cluny, Abt>

Coloniae, 1611

XIII. De fine scandali Cluniacensis, & sapientia Domini Matthæi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64969](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64969)

conductos sacro auro auro milites vbiq;
deleuit. Consumitur ab ipso initio qua-
dragesimæ vsque ad Kalendas octobris,
tota in huiusmodi prælijs æstas, nec sal-
tem paucis diebus à tanta malorum ca-
lamitate respirat. Manebat iam dictus
Bernardus Prior, & nobiles religiosi ac
magni viri extra Cluniacum vbi poterāt,
& in locis tutioribus, à tantorum incur-
su hostium, sese pro viribus defensabant.
Sic in sancta illa & famosissima Clunia-
censi domo, occulto sed iusto Dei iudi-
cio, sathan ad tempus laxatus furebat.
Sed iuxta librum beati Iob, qui fecit eū,
applicuit gladium eius, & congruum tā-
tis malis finem, breui imposuit.

*De sine scandali Cluniacensis, & sapien-
tia Domini Matthæi.*

CAPVT XIII.

DECESSERAT iam è vita supra-
scriptus venerandus Papa Calix-
tus, nec se inferiorem Papam
Honorium acceperat successorem. Hic
tantæ Ecclesiæ tantos tumultus audiens,
misso de latere suo Legato, Domino sci-
licet Petro Cardinali; Pontium & Pon-
tianos, qui tunc sic vocabantur, omnes,
adiuncto sibi Lugdunensi primate Hū-
baldo,

baldo, terribili anathemate condemna-
 uit. Data tamen postmodum die vtram-
 que partem ad subeundum in præsentia
 sua tanti discidij iudicium, literis Apo-
 stolicis euocauit. Obtēperat statim pars
 cuncta nostrorum, & inter innumeros
 monasteriorum Priores, causa cuius hæc
 interiecta sunt, iam dictus venerandus
 Matthæus aduenit. Adest & Pontius li-
 cet inuitus cum suis, & denominata die,
 vt iudicium subeat, aduocatur. Præcipi-
 tur tamen, vt quia excommunicatus nec
 agere, nec iudicium canonicè subire po-
 test, prius satisfaciat, & satisfaciendo, se
 vinculo quo iure vincētus fuerat, soluat.
 Mittuntur à Papa nuncij, & ex parte mite-
 tentis, vt de tantis malis satisfaciat, iu-
 bent. Respuit ille, nec se ab aliquo viuē-
 tium anathematis vinculo vinciri posse
 affirmat. Solum esse Petrum in cælis,
 præter quem nulli hoc licere, fateetur.
 Commoto multo magis tali eius respō-
 so, Domino Papa, totaque simul inde vr-
 be turbata, non solum excommunicatū,
 sed & schismaticum cuncti proclamant.
 Et quia vt dictum est, nisi solutus ad iu-
 diciū admitti non poterat, à suis qui
 cum eo venerant, vtrum quod ille nole-
 bat, ipsi saltem satisfacere vellent, respon-
 sum

sum missis Dominus Papa nuncijs quæ-
 rit. Qui statim pro eius imperio paratos
 se esse respondent. Inuant ergò palatium
 nudis pedibus cuncti, & reos se in con-
 spectu vniuersorum fatentes, protinus
 absoluuntur. Absoluti, causam ingrediū-
 tur, & nihil quod vel sibi, vel illi pro quo
 agebant, suffragari posset, intactum re-
 linquunt. Assumit sibi ex parte alia vocē
 vniuersorum venerandus Matthæus, &
 sapienter de tota causa perorat. Surgit sta-
 tim auditis partibus Papa, & tota Ro-
 mana curia sibi adiuncta, ad rem exami-
 nandam in partem secedit. Moratur diu,
 redit cum cunctis post aliquot horas ad
 sedem, vt inuentam ex consilio sententiā
 ferat: Portuensi Episcopo iubet. Fert ille
 iussus sententiam, & vt ipsa eius verba
 referam; Pontium (inquit) inuasorem,
 sacrilegum, schismaticum, excommuni-
 catum, ab omni ecclesiastico honore vel
 officio, sancta Romana & Apostolica ec-
 clesia in perpetuum deponit, & Clunia-
 cum, monachos, vel cuncta ad idem mo-
 nasterium pertinētia, Abbati qui in præ-
 sentiarū est, cui iniuste subtracta fuerant,
 restituit. Data sententia, vniuntur qui di-
 uisi fuerant, & velut in momento, redin-
 tegrato Cluniacensi corpore, tantus
 tamque

tamque diutinus malorum turbo sedatur. Irruit post paucos dies, tam in victos quam in victores, Romanus ille pestifer morbus, & penè omnes tam monachos quam famulos in breui prosternit. Inuadit vix elapso mense & Dominum Pontium, paucisque diebus interiectis extinguit. De cuius sine epistolam mihi à supradictio beatæ memoriæ Papa Honorio directam, si fortè eius notitia utilis iudicatur, adiungo. Honorius Episcopus, seruus seruorum Dei, dilecto filio Petro Cluniacensi Abbati, salutem & Apostolicam benedictionem. Præterito mense decembri, Pontius viam vniuersę carnis ingressus est. Qui quamuis de malis Cluniaco illatis, sepe commonitus pœnitentiam agere noluerit, nos tamen pro reuerentia eiusdem monasterij cuius monachus fuerat, eum honestè sepeliri fecimus. Data Laterani. Ille quidem morbo Romano aliquamdiu fatigatus sic moritur. Non parit idem morbus & mihi, & plusquam per dimidium annum, igne vix tolerando adurit. Non euasisssem vt credo sociorum casum, nisi & fratrum oratio, & medicinæ cura à quodam sapiente Clerico, multo mihi studio impensa, iuuisset. Euasi
 tan-

tandem Deo propitio, ac per ipsius gratiam maximus ille religionis locus, à sui generis pessimo turbationis & schismatis morbo mira celeritate conualuit, atq; ad pristinum & fortassis ex parte meliorem religionis, famæ vel rerum statum peruenit. Digressus videor à proposito. Sed quia rem vt mihi videtur non reticendam, & pro futurorum cautela perutilem, à subsequentiū memoria perire timebam, occasione Domini Matthæi inuenta, cuius maximè præ ceteris studio, tantum malum sopitum est, dicenda silendo præterire timui. Redeat ergò stilus ad ipsum, & quæ de ipso restant, vt coeperat exequatur.

Quomodo in Episcopum Albanensem assumptus sit, & quàm sanctè in eo sese habuerit.

CAPVT XIV.

CAUSA iam dicta tractus ad urbem, ea sic diffinita, redire cum socijs ad propria festinabat. Sed qui nescientem vocauerat Deus, reditū impediuit, & quia super pauca fidelis fuerat, eum super multa, vt expertum dispensatorem promouit. Iniungit ei cū honore nominandus Papa Honorius, maio.